

HPV ÖNMINTAVÉTEL – ÚJ SZŰRÉSI LEHETŐSÉG A MÉHNYAKRÁK MEGELŐZÉSE ÉRDEKÉBEN

A HPV és a méhnyakrák

A humán papillomavírus (HPV) a DNS-vírusok közé tartozik, ma már több, mint 130 fajtája ismert. Ezek jelentős része szexuális úton terjed és az emberek közel 80%-a megfertőződik vele valamikor élete során. A fertőzött személy szervezetében a vírus akár 1-2 évig is tünetmentesen lappanghat, szerencsés esetben azonban az immunrendszer képes eltávolítani azt. Ha ez nem sikerül, akkor a vírus jelenléte különböző súlyosságú, jó- vagy rosszindulatú bőr- és nyálkahártya elváltozások megjelenéséhez vezethet. Míg egyes, alacsony kockázatú HPV típusok genitális szemölcsöket okoznak, addig a magas kockázatú csoportba soroltak a méhnyakrák, hüvely- és szeméremtestrák, hímveszőrák, végbélrák és szájüregi rákos daganatok kialakulásában játszanak fontos szerepet.

*Mivel a méhnyakrák halálozási aránya igen magas, kiemelkedően fontos a szexuálisan aktív életet élő nők számára a rendszeres szűrővizsgálaton való részvétel! Tekintettel arra, hogy a méhnyakrák kialakulása **bizonyítottan összefüggésbe hozható a méhnyak környéki HPV fertőzéssel**, fontos, hogy a **szűrővizsgálat részét képezze a vírus - mint jelentős kockázati tényező - jelenlétének a kimutatása is.***

Új szempontok a méhnyakrák szűrésében!

Ma Magyarországon szűrésre a citológiai vizsgálat az általánosan elterjedt. A vizsgálat célja a rákosan elváltozott sejtek felkutatása, illetve a rákmegelőző állapot korai jeleinek felismerése. Bizonytalan eredmény esetén a vizsgálatot kombinálhatják HPV szűréssel is. A kenetcitológiai vizsgálat gyengéje, hogy az egyszeri vizsgálat szenzitivitása (érzékenysége) nem túl magas (50-70%), ami azt jelenti, hogy az eredmény jelentős százalékban álnegatív is lehet. Tekintettel arra, hogy a méhnyakrák molekuláris HPV vizsgálaton alapuló szűrése jóval szenzitívebb, ráadásul klinikai tanulmányok alapján a HPV vizsgálat kevésbé szubjektív (jobb a reprodukálhatósága), a legújabb szakmai protokollok fordítanak a szűrési sorrenden, és elsődleges tesztként már a HPV vizsgálatot ajánlják. Európa számos országában emiatt a primer HPV-alapú szűrés mellett kötelezték el magukat!

HPV és önmintavétel

HPV mintavételre eddig csak nőgyógyászati vizsgálat részeként volt lehetőség, mostantól azonban ez már elérhető a páciensek számára is, ön-mintavevő alkalmazásával. A kétféle mintavétel némileg különbözik egymástól: míg az orvosi vizsgálat során, szemmel történő ellenőrzés mellett, a méhnyakcsatornájából is történik mintavétel, addig az ön-mintavevő elsődlegesen hüvelyi- és méhnyak környéki minta levételére alkalmas. Irodalmi adatok alapján, amennyiben a vírus kimutatása PCR-alapú HPV-teszttel történik, a két mintatípusból végzett vizsgálat szenzitivitása ugyanolyan jó! A legújabb európai ajánlások alapján *az önmintavevő vizsgálat elsődlegesen olyan hölgyek számára javasolt, akik a nőgyógyászati szűrésen valamilyen oknál fogva nem tudnak, vagy nem akarnak megjelenni.* Az önmintavevő vizsgálat előnye, hogy a korábbinál több HPV pozitív eset tárható így fel, ezáltal a méhnyakrák felismerése, megelőzése is jóval hatékonyabbá válhat!

Hogyan lehet az önmintavételes vizsgálatot elvégeztetni?

A SYNLAB GenoID Molekuláris Diagnosztikai Laboratóriuma által bevizsgált és validált önmintavevő eszköz (Qvintip – gyártó: Aprovix) beszerezhető a SYNLAB magánvérvételi helyein vagy megrendelheti webáruházunkon keresztül is. A mintavevő eszközhöz részletes útmutatót mellékelünk. Használatot követően az eszköz leadható magán vérvételi helyeinken, vagy visszaküldhető postán keresztül is az egységcsomag részét képező borítékban.

A beérkezett mintából laboratóriumunk kimutatja és tipizálja a méhnyakrák szempontjából magas kockázatú csoportba sorolt, ún.: „high risk” (HR) 16 és 18 HPV-típusokat. Az elkészült leletet postai, vagy elektronikus úton juttatjuk vissza Páciensünknek.

Az eredmények értelmezése

Abban az esetben, ha a kimutatott vírus a méhnyakrák szempontjából magas kockázatú csoportba tartozik, *javasolt minél előbb felkeresnie eredményével együtt nőgyógyász szakorvosát*, hogy a további kiegészítő vizsgálatok (kenetcitológia) megtörténhessenek.

Egyéb esetekben kérjük, hogy őrizze meg vizsgálati leletét és a legközelebb esedékes nőgyógyászati szűrésnél mutassa meg orvosának. *Érdemes a nagyobb biztonságra törekedni a többféle szűrési módszer (HPV kimutatás és kenetcitológia) kombinációjával, ezért ne hanyagolja el a rendszeres nőgyógyászati szűrővizsgálaton történő megjelenést!*

További információ, irodalom:

Magánvérvételi helyek: <http://www.synlab.hu/terkep-es-kereso>

Webáruház: www.genoid.net/webshop

Qvintip: www.aprovix.com

<http://www.genoid.net/szakma/a-mehnyakrak-es-a-hpv/>

<http://www.genoid.net/lakossag/category/human-papillomavirus-hpv/>

Karsa, L., M. Arbyn, and H. Vuyst, *European guidelines for quality assurance in cervical cancer screening. Summary of the supplements on HPV screening and vaccination*. Papillomavirus research, 2015. 1: p. 22-31.

Arbyn, M., et al., *Accuracy of human papillomavirus testing on self-collected versus clinician-collected samples: a meta-analysis*. Lancet Oncol, 2014. 15(2): p. 172-83.